

Laki

vanhusasiavaltuutetusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vanhusasiavaltuutettu

Ikääntyneiden aseman parantamiseksi ja oikeuksien edistämiseksi yhdenvertaisuusvaltuutetun toimiston yhteydessä on vanhusasiavaltuutettu.

Vanhusasiavaltuutettu on toiminnassaan itsenäinen ja riippumaton.

2 §

Nimittäminen ja kelpoisuusvaatimukset

Vanhusasiavaltuutetun nimittää valtioneuvosto enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Vanhusasiavaltuutetuksi nimitetty vapautuu hoitamasta muuta virkaa siksi ajaksi, jonka hän toimii valtuutettuna.

Vanhusasiavaltuutetun kelpoisuusvaatimuksena on virkaan soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, hyvä perehtyneisyys perus- ja ihmisoikeuksiin ja viran tehtäväalaa sekä käytännössä osoitettu johtamistaito.

3 §

Tehtävät

Vanhusasiavaltuutetun tehtävänä on edistää ikääntyneiden oikeuksien toteutumista.

Tehtävässään vanhusasiavaltuutetun tulee:

- 1) seurata ja arvioida ikääntyneiden asemaa ja oikeuksien toteutumista;
- 2) seurata lainsäädäntöä ja yhteiskunnallista päätöksentekoa sekä arvioida niiden vaikutuksia ikääntyneisiin;
- 3) tehdä aloitteita, antaa lausuntoja sekä osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun;
- 4) laatia ja teettää selvityksiä sekä julkaista raportteja;
- 5) edistää tiedotusta ja välittää ikääntyneitä koskevaa tietoa;
- 6) edistää yhteistyötä ikääntyneiden asioita käsittelevien sekä ikääntyneitä edustavien toimijoiden välillä.

4 §

Oikeus saada tietoja

Vanhusasiavaltuutetulla on oikeus saada muilta viranomaisilta maksutta tehtäviensä hoidon kannalta tarpeellisia tietoja, jollei salassapitosäännöksistä muuta johdu.

5 §

Kertomukset

Vanhusasiavaltuutettu antaa valtioneuvostolle vuosittain kertomuksen toiminnastaan.

Vanhusasiavaltuutettu antaa lisäksi eduskunnalle kerran neljässä vuodessa kertomuksen ikääntyneiden asemasta ja oikeuksien toteutumisesta.

6 §

Henkilöstö

Vanhusasiavaltuutetulla on tarpeellinen määrä valtuutetun tehtäväalaaan perehtyneitä esittelijöitä ja muuta henkilöstöä.

Vanhusasiavaltuutettu nimittää ja ottaa palvelukseen 1 momentissa tarkoitetun henkilöstön.

7 §

Työjärjestys

Vanhusasiavaltuutettu hyväksyy toiminnalleen työjärjestyksen.

8 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 19 päivänä elokuuta 2021.

Naantalissa 13.8.2021

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson